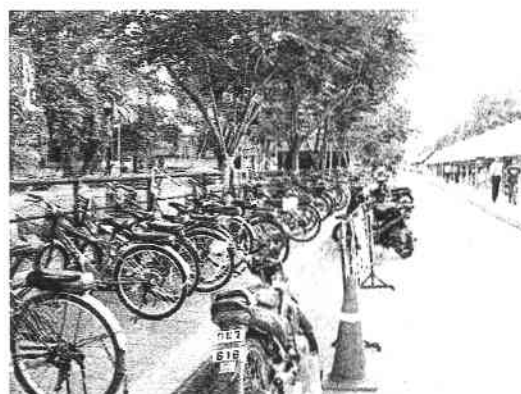

ภาพที่ 4.12

ที่จอดรถจักรยาน และจักรยานยนต์ ที่ไม่ได้รับการจัดการที่ดี

(11) ไม่มีการจำกัดพื้นที่เข้าถึงของรถยนต์แต่ละประเภท เช่น รถยนต์ส่วนบุคคล รถเมล์ประจำทาง รถรับ-ส่งบุคลากร เป็นต้น

(12) เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งบริเวณทางแยกในมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.13
บริเวณทางแยกที่ควรทำทางข้ามถนนต่างระดับ

(13) ถนนทางเข้า โดยเฉพาะทางเข้าหลักจากถนนพหลโยธินด้านประตู AIT ขาดการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาพที่ 4.14

ทางเข้าหลักจากถนนพหลโยธินด้านประตู AIT

2. ด้านการเชื่อมโยงพื้นที่ จากการสังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ผู้ใช้งานเบื้องต้นพบว่า สภาพปัญหาด้านระบบการสัญจรสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ทางเดินมีหลังคา และทางจักรยาน ยังขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบครบวงจรทั่วทั้งมหาวิทยาลัย

(2) มหาวิทยาลัยไม่ให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงพื้นที่เท่าที่ควร เช่น บริเวณสระน้ำด้านหลังคณะศิลปกรรมศาสตร์ (ยิมเนเซียม 2)

(3) พื้นที่ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยแบ่งแยกออกเป็นส่วน ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันเท่าที่ควร เช่น กลุ่มอาคารสุขศาสตร์ ขาดความเชื่อมโยงกับ main stadium เป็นต้น

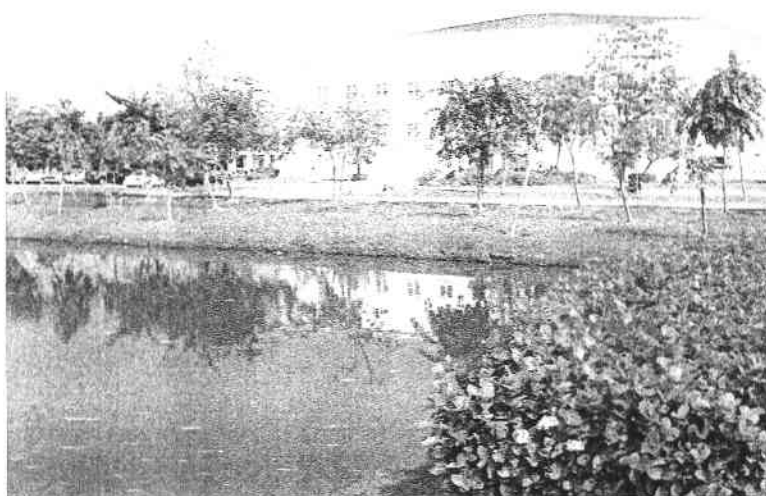
(4) ขาดการเสริมสร้างบรรยากาศให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่จะพบปะทำกิจกรรมร่วมกัน

(5) จุดรวมหรือสถานที่ที่เป็นที่พบปะทำกิจกรรมของนักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต รวมทั้งแต่ละคณะและสถาบัน มีลักษณะกระจายตัว และขาดการเชื่อมโยง

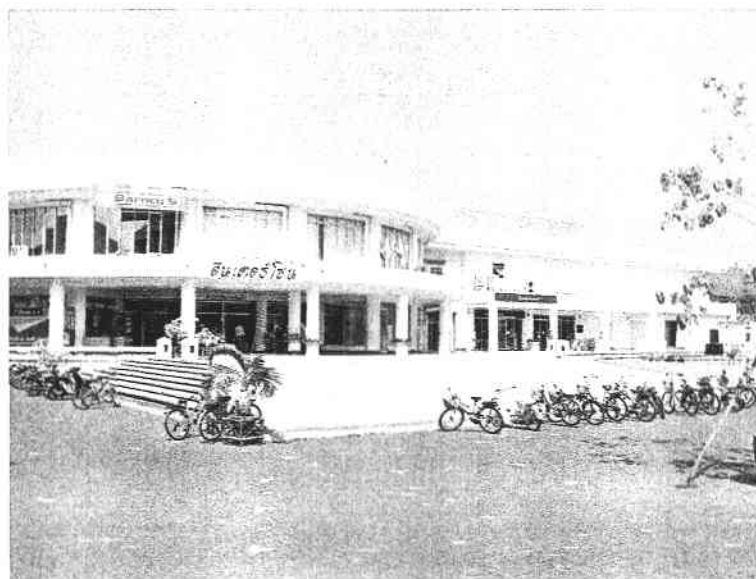
(6) บริเวณที่เป็นที่รวมหรือที่ทำกิจกรรมยังใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ เช่น บริเวณลานอินเตอร์โซน และลานหน้าอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ เป็นต้น

ภาพที่ 4.15

พื้นที่บริเวณสระน้ำด้านหลังคณะศิลปกรรมศาสตร์ (ยิมเนเซียม 2)

ยิมเนเซียม 2

ภาพที่ 4.16
ลานอินเทอร์เน็ต

ภาพที่ 4.17
ลานหน้าอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

ลานหน้าอนุสาวรีย์
ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

3. ด้านภูมิสถาปัตยกรรม จากการสังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ผู้ใช้งานเบื้องต้น พบว่าสภาพปัญหาด้านระบบการสัญจรสามารถสรุปได้ดังนี้

- (1) ผู้ใช้งานใช้ประโยชน์จากพื้นที่สีเขียวในมหาวิทยาลัยค่อนข้างน้อย
- (2) ขาดร่มเงาจากต้นไม้ (ภาพที่ 4.18)
- (3) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีพื้นที่รกร้างไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นจำนวนมาก โดยพื้นที่เหล่านี้แบ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้ใช้งาน และพื้นที่ขาดการทํานาบำรุงหรือพื้นที่รกร้างแผง (ภาพที่ 4.19) มีลาน hardscape ขนาดใหญ่จำนวนมากที่เป็นแหล่งสะสมความร้อน (ภาพที่ 4.20)
- (4) การวางผัง และภูมิสถาปัตยกรรมไม่เสริมสร้างบรรยากาศของการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ กล่าวคือ ขาดการวางผังและภูมิสถาปัตยกรรมแบบองค์รวม นั่นคือ ขาดพื้นที่รวมในการทำกิจกรรมทางการศึกษา และทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างคณะต่าง ๆ

ภาพที่ 4.18

บริเวณหอพักแพทย์ขาดร่มเงาจากต้นไม้

ภาพที่ 4.19

พื้นที่รกร้างไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ภายในมหาวิทยาลัย

ยิมเนเซียม 2

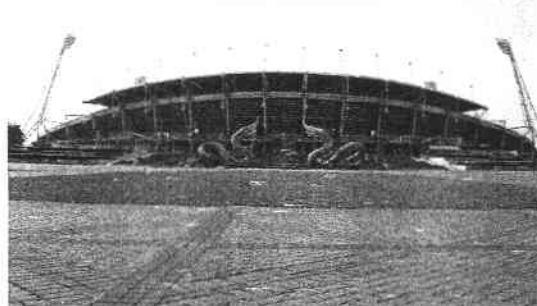
โรงพิมพ์ มธ.

ภาพที่ 4.20

ลาน hardscape ขนาดใหญ่ในมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งสะสมความร้อน

main stadium

ลานเอเชียนเกมส์พาร์ค

4. ด้านนโยบายในการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมจากการสังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ผู้ใช้งานเบื้องต้น พบว่า สภาพปัญหาด้านระบบการสัญจรสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) การดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมการอนุรักษ์และประหยัดพลังงานของ มธ. ยังขาดประสิทธิภาพ

(2) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อมของ มธ. ยังน้อยเกินไป และมีรูปแบบที่ไม่น่าสนใจ

(3) การจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อมของ มธ. ยังน้อยเกินไป และไม่สร้างแรงจูงใจต่อผู้ใช้งานให้เข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร

(4) ขาดการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามนโยบายของ มธ. ให้ผู้ใช้งานทราบ

(5) มหาวิทยาลัยสนับสนุนการส่งเสริมจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมไม่ดีเท่าที่ควร และไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน

4.2 แผนงานเบื้องต้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว เมื่อพิจารณาแนวทางแก้ปัญหาจากผลงานวิจัยและงานเขียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้วพบว่า แผนงานเบื้องต้นที่ผู้วิจัยนำเสนอตามหลักทฤษฎีมหาวิทยาลัยเขียวจะสามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.1 แผนงานเบื้องต้นด้านระบบการสัญจร

(1) การแยกช่องทางสัญจรระหว่างรถยนต์ จักรยาน และคนเดินเท้าให้ชัดเจน

(2) ปรับปรุงเส้นทางจักรยานให้มีหลังคาคลุมโดยตลอด

(3) ใช้รถรางบริการแทนรถสองแถว (ในเส้นทางเดียวกับรถสองแถว)

(4) กำหนดให้ใช้รถราง จักรยานยนต์ จักรยาน และการเดิน ภายในเขตการศึกษาเท่านั้นโดยให้รถยนต์ส่วนบุคคลและรถเมล์ประจำทางวิ่งรอบนอกเขตการศึกษาเพื่อลดมลพิษ (ภาพที่ 4.4)

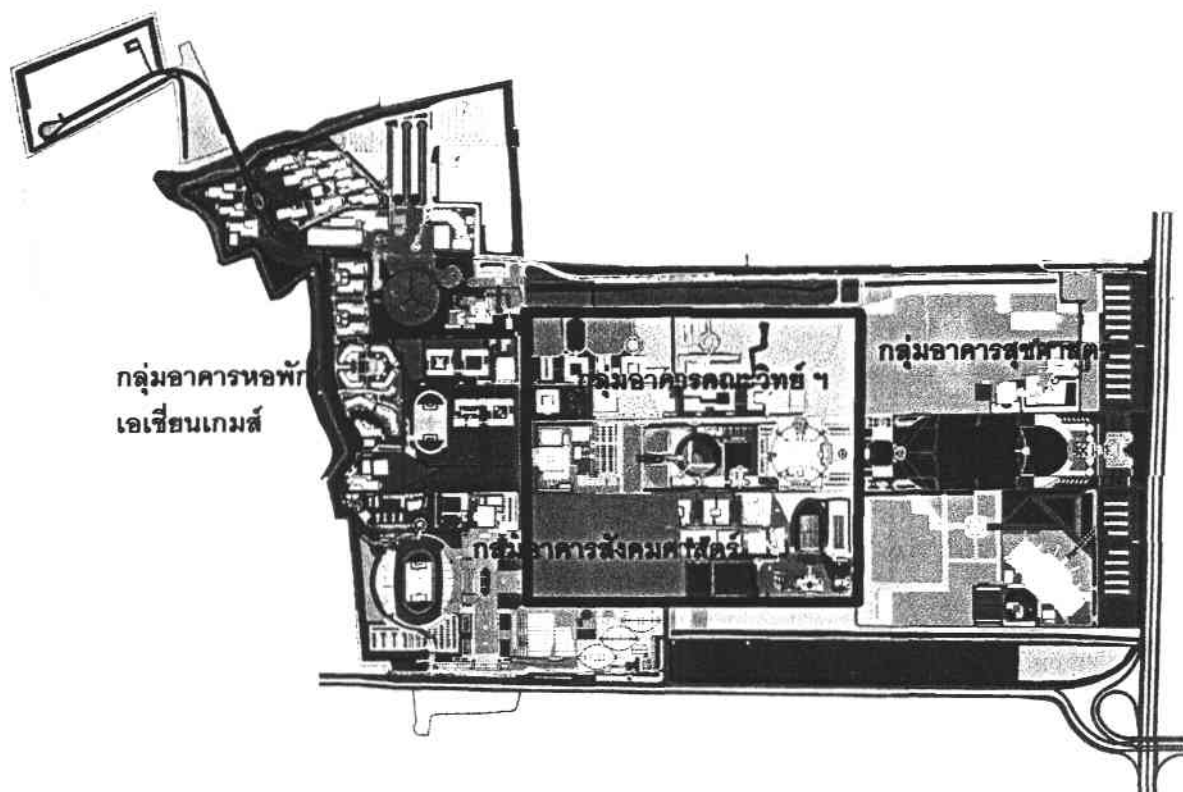
(5) กำหนดให้ที่จอดรถส่วนกลางทุกที่มีร่มเงา และมีร.ป.ท.ดูแลตลอด 24 ชม.

(6) กำหนดให้ที่จอดรถส่วนกลางอยู่รอบ ๆ เขตการศึกษาและเชื่อมต่อกับจุดรถรางบริการภายในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบครบวงจร

(7) มีมาตรการกำจัดจักรยานที่ไม่มีเจ้าของซึ่งจอดทิ้งไว้ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีที่จอดจักรยานอย่างเพียงพอและเป็นระเบียบเรียบร้อย (โดยมธ. ดำเนินการซ่อมแซมและขายให้นักศึกษาในราคาถูก และ/หรือ บริจาคแก่ผู้ยากไร้)

(8) ปรับปรุงทางข้ามถนนบริเวณทางแยกให้ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยแก่คนเดินเท้า เช่น บริเวณทางข้ามหน้าโรงอาหารกลาง

ภาพที่ 4.21
เขตการศึกษาในมหาวิทยาลัย

4.2.2 แผนงานเบื้องต้นด้านการเชื่อมโยงพื้นที่

(1) เพิ่มทางเดินมีหลังคา และทางจักรยานให้ครอบคลุมทุกจุดในมหาวิทยาลัยและเชื่อมต่อเป็นระบบครบวงจร

(2) สนับสนุนให้มีตลาดนัดที่มีพื้นที่นั่งรับประทานอาหารตลอดวันบริเวณสะพานด้านหลังอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ (ยิมเนเซียม 2) เพื่อสร้างจุดเชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง

(3) สนับสนุนให้ร้านอาหารเอกชน เช่น Fuji, S&P, The Pizza Company, MK restaurant, Black Canyon, Yamasaki เป็นต้น เข้ามาดำเนินการในมหาวิทยาลัยบริเวณพื้นที่ที่ต้องการให้เกิดการเชื่อมโยงเพื่อดึงความสนใจของผู้ใช้งาน ให้มาใช้พื้นที่ดังกล่าวให้มากขึ้น

(4) สนับสนุนให้มีร้านค้า - ร้านอาหารที่ทันสมัยภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย

(5) สนับสนุนให้นักศึกษามีการออกบ้าน / จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ข้อที่ (4)

(6) สนับสนุนให้มีร้านขายอาหารว่างแทรกระหว่างกลุ่มอาคารเรียนมากขึ้น

4.2.3 แผนงานเบื้องต้นด้านภูมิสถาปัตยกรรม

- (1) ปลูกต้นไม้ใหญ่เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มร่มเงาบนถนนทุกเส้นของมหาวิทยาลัย
- (2) เพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น (ทั้งตำแหน่ง และขนาดของพื้นที่)
- (3) จัดให้มีพื้นที่พักผ่อน – อ่านหนังสือเพิ่มเติมได้ร่มไม้ เช่น บริเวณทางเข้าหอสมุดป่วย อิงภากรณ์
- (4) เปลี่ยนวัสดุพื้นผิวบางส่วนจากการใช้คอนกรีตเป็นหญ้า ไม้พุ่ม เพื่อลดความร้อนสะสม เช่น บริเวณลานอินเตอร์โซน
- (5) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่รกร้างให้เกิดประโยชน์และสวยงาม เช่น ปรับปรุงพื้นที่รกร้างหน้าอาคารโดมบริหารเป็นลานกิจกรรมริมน้ำ

4.2.4 แผนงานเบื้องต้นด้านนโยบายในการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม

- (1) นโยบายด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน – ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เช่น ควบคุมการใช้พลังงานและประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานของอาคารต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้น ประชาสัมพันธ์ผลการประเมินประสิทธิภาพอาคารให้ผู้ใช้งานทราบกำหนดนโยบายให้อาคารที่จะสร้างใหม่ใน มธ. ทุกหลังต้องเป็นอาคารอนุรักษ์พลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (2) นโยบายสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ลดค่าเช่าหอพักหากสามารถประหยัดค่าไฟฟ้าในห้องพักได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยตั้งไว้
- (3) การเสริมจิตสำนึกในการใส่ใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมไปในหลักสูตรการเรียนการสอน เช่น จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมระหว่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ
- (4) นโยบายสนับสนุนด้านการศึกษาวิจัยและให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น เพิ่มงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยให้มากขึ้น
- (5) การสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นมาต่างหาก เพื่อนำมาจัดสรรสภาพแวดล้อมที่ดีภายในมหาวิทยาลัย
- (6) สนับสนุนให้มีการใช้ระบบขนส่งมวลชนเพื่อลดมลพิษในมหาวิทยาลัย เช่น รถราง
- (7) จัดเก็บค่าที่จอดรถสำหรับผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในมหาวิทยาลัย และนำรายได้มาดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีภายใน มธ.